No. 4403. 1861.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

WOENSDAG 30 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 Oktober.

Bij het onderzoek in de sektiën der Tweede Kamer van de begrootingswetten werd ook, zooals gebruikelijk is, in den breede de politiek van het kabinet besproken. Voornamelijk loopen de beschouwingen, welke daaromtrent in het Voorloopig Verslag worden aangetroffen, over de koloniale en financiële kwestiën, voorafgegaan door eenige opmerkingen over de rigting, die het tegenwoordig ministerie voorstaat. Wij zullen ons heden enkel bij het laatste punt bepalen.

Het Verslag onderzoekt of het kabinet getrouw is gebleven aan zijn programma, en inderdaad aanspraak maken mag op den naam van homogeen en liberaal, zooals het zich bij zijn optreden heeft voorgedaan. Sommigen beweerden van neen, anderen van ja. Welke der beide meeningen de talrijkste aanhangers telde wordt niet gezegd, en behoeft ook eigenlijk niet gezegd te worden, maar aan den anderen kant mag men van een kommissie van rapporteurs onpartijdigheid verwachten, en het haar daarom euvel duiden als zij bij de vermelding der tegenovergestelde meeningen de eene doet voorkomen als door een groot getal leden aangekleefd, de andere als slechts het gevoelen van enkelen uitmakende. Daar waar het Verslag de bedenkingen opsomt tegen de politiek van het ministerie, wordt de gebruikelijke vorm van „vele leden," „sommigen" „enkelen" enz. geheel ter zijde gezet. De rapporteurs trachten door het onbepaalde woordeke „men" aan die bedenkingen een algemeen karakter te geven: „*men* meende dat het ministerie zich door weifeling en gemis aan overeenstemming kenmerkt.... *men* herinnerde.... *men* sprak.... *men* beweerde enz. enz." Komen daarentegen de opmerkingen ten gunste van het ministerie aan de beurt, dan verdwijnt *men* van het tooneel, en komen *enkele leden* zijne plaats innemen. Er is iets oneerlijks in dezen vorm, die de gelegenheid verschaft om de opmerking van één lid, misschien van een der rapporteurs, te doen doorgaan voor het gevoelen van nagenoeg de geheele Kamer, en er aldus meer kracht aan te verleenen dan aan de opmerkingen van verscheidene anderen, die met de benaming „enkele leden" worden aangeduid. Wij zijn juist geene bewonderaars of aanhangers van het tegenwoordig kabinet; op het punt zijner koloniale en buitenlandsche politiek zelfs stellige tegenstanders; dit belet echter niet dat wij zulke kleingeestige middelen om het te bestrijden, als waarvan het Voorloopig Verslag blijken geeft, beneden de waardigheid der rapporteurs vinden.

Onder de vele volzinnen, die in dat Verslag met het woord *men* beginnen, behoort ook deze: „Men herinnerde daarbij het voorgevallene *met opzigt tot* de erkenning *van* den koning *van* Italië, dat noch *van* vastheid *van* stelsel, noch *van* groote overhelling *voor* de liberale beginselen had getuigd."

Hier vooral mogt het wenschelijk heeten dat een meer bepaalde uitdrukking dan „men" ware gekozen. Hebben „vele," of „sommige" of „enkele" leden deze opmerking gemaakt? Waarom het er dan niet bij gezegd? Of is ze van een enkel lid afkomstig, bij voorbeeld van den heer Zijlker, zooals 's mans redevoering bij de behandeling van het Adres in antwoord op de troonredé, en de naïeve stijl der zinsnede met haar gedurig wederkeerende „van 's" en haar „overhelling *voor*" kunnen doen vermoeden? Waarom dan het te doen voorkomen als waren er een aantal leden, die zulke meeningen toegedaan, en de taal niet magtig zijn?

Daar nu echter eenmaal de volzin in het Voorloopig Verslag voorkomt, en zoo gesteld is dat velen zouden kunnen denken men had hier te doen met een magtig, of altans talrijk vertegenwoordigd gevoelen, is het welligt niet overbodig te zien, wat daardoor wordt te kennen gegeven. „Het voorgevallene met opzigt tot de erkenning van den koning van Italië heeft noch van vastheid van stelsel, noch van groote overhelling voor de liberale beginselen getuigd," staat er. Letterlijk opgevat heeft deze barbaarsche volzin eigenlijk geen beteekenis. Maar neemt men de overtollige voegwoorden er uit weg, en zet men in plaats van „het voorgevallene" enz. deze woorden: „de verklaringen des ministers betreffende de erkenning" enz. dan zal men, gelooven wij, niet verre verwijderd wezen van een tamelijk juiste uitdrukking der meening, die „men" met de opmerking wilde te kennen geven. „Men" is dus niet tevreden met de wijze, waarop de erkenning heeft plaats gehad, en mist in het voorbehoud, daarbij door de Regering gemaakt, vastheid van stelsel en overhelling voor [lees: tot] de liberale beginselen.

Wij vragen op onze beurt wat hier onder liberale beginselen verstaan moet worden. Tot dusverre zijn daar ten onzent altijd door begrepen geworden de beginselen van konstitutionneel staatsregt, zooals de Grondwet van 1848 die heeft geformuleerd. Begeerde men echter de erkenning van Viktor Emmanuel als koning van Italië, niet om deze of gene opvatting van politieke noodwendigheid, niet om deze of gene overweging van handelsbelang, maar, zonder eenig voorbehoud, krachtens een stelsel en een beginsel, en noemt men dat stelsel en dat beginsel liberaal, dan neemt dit woord aanstonds een geheel andere beteekenis aan. Tot de liberale beginselen behooren dan voortaan: openlijk schending van het volkerenregt; algemeen stemregt onder den druk van wapengeweld; regt tot opstand; nietigheid van plegtig en in volle vrijheid van handelen gesloten verdragen.

Daar het erkend hoofd der liberale partij in de Kamer bij de beraadslaging over het Adres van antwoord op de Troonrede, als zijn gevoelen heeft te kennen gegeven dat het eenig Italië slechts eenvoudig erkend had behooren te worden als een bestaand *feit*, en dus niet krachtens dit of dat *beginsel*, is er derhalve strijd tusschen zijn verklaring en de meening van den „men" uit het Voorloopig Verslag, voor wien liberale beginselen en demokratie woorden van eenerlei beteekenis zijn. Ons bedunkens had de liberale partij bij de bespreking van dit punt in de sektiën, en bij de opmaking van het Voorloopig Verslag, in haar eigen belang behooren te zorgen, dat zulk eene opvatting der liberale beginselen niet onweêrsproken was gebleven.

Er is dezer dagen in deze hoofdstad aangekomen een hooggeplaatst priester uit den Libanon, door zijnen bisschop naar Europa afgezonden, om den bijstand der geloovigen in te roepen voor de godsdienstige behoeften van de vreeselijk geteisterde Maronieten. Wij behoeven 't onzen geloofsgenooten niet in herinnering te brengen, hoe de fanatieke Druzen voorleden jaar gansch de christenwereld ontsteld hebben door de wreedaardige plundering, verwoesting en slagting van de Katholieke bevolking in den Libanon aangerigt. Dat gruwelijk sinds eeuwen in de wereld ongehoorde feit, uit godsdiensthaat gepleegd, heeft het medelijden van alle Christenen van alle gezindten opgewekt, en — Engeland uitgezonderd, dat de Druzen beschermt en daardoor toont van welken liberalen aard zijne politiek is — doen zamenwerken om in de eerste behoeften van de ongelukkige slagtoffers te voorzien. Helaas! men is daarin niet dan zeer gebrekkiglijk kunnen slagen. Men heeft immers berekend, dat er behalve de twintig duizend door de Druzen vermoorden, daarenboven nog meer dan twintig duizend andere aan het zwaard der Druzen ontvlugtte, door gebrek en daaruit voortvloeijende ziekten gestorven zijn. Tel nu de weezen en weduwen, die van alles verstoken, geen hulp kunnen vinden bij hunne overgebleven landgenooten, dewijl de Druzen alles geroofd hebben, wat vervoerbaar was, en wat niet kon vervoerd worden tot den grond hebben verwoest of verbrand. Intusschen, het medelijdend Europa heeft gedaan wat het kon, om aan de overblijvende Maronieten dak, kleed en spijs te bezorgen. Maar nu blijven nog over de eerste levensbehoeften, waarin slechts gedeeltelijk is kunnen worden voorzien, de kerkelijke benoodigdheden waarvoor niets is gedaan. Het is voornamelijk, om eenige hulp voor deze laatsten te verkrijgen, dat de priester, waarvan wij spreken, Europa bezoekt.

De Hoogwaardige Heer Bernardus Tomé, van de orde van den H. Basilius, aartspriester van Deir-el-Kamar, (zetel van het bisdom van Seyde en hoofdplaats van het goevernement van den Libanon) is vikarius generaal van het bisdom van Sidon. Zijn bisschop, Mgr. Th. Kiogmi heeft hem, voorzien van eene aanbeveling van de Propaganda te Rome, naar Europa uitgezonden, om aalmoezen bij de geloovigen in te zamelen voor den opbouw der in zijn bisdom verwoeste kerken. Wie wil weten, hoe groot de behoefte daar is, die verneme dat de Druzen alleen in het bisdom van Sidon meer dan vijftig kerken hebben verbrand.

In den brief, dien de bisschop van Sidon, aan den Hoogw. heer Tomé tot aanbeveling bij de bisschoppen in Europa heeft medegegeven, lezen wij, dat de Katholieken van zijn bisdom, onder de volstrekte afhankelijkheid van de Druzen leven, die eigenaars zijn van de meeste dorpen en landerijen; terwijl de meeste Christenen slechts de pachters der Druzen zijn. Men beseft dat deze bevolking in hare armoede voor den opbouw harer tot den grond vernielde tempels weinig, zoo iets doen kan.

De hoogw. heer Tomé is een kweekeling van het kollegie der propaganda, bekend door zijn kennis en deugd. Hij zelf is in zijne familie op vreeselijke wijze geteisterd. Hij heeft in de bloedige slagting 33 leden zijner familie verloren, en daaronder zijnen vader, die levendig door de Druzen verbrand is. Zijn familie die welvarend was, heeft bij de drie maal honderd duizend franken verloren, en is thans gelijk zoovele andere familiën, tot de uiterste armoede gebragt. Hij zelf is tweemaal gelukkig aan het moordend staal der Druzen ontvlugt.

Wij zullen daar niets meer bijvoegen; het zal onnoodig zijn den Marionietischen priester aan de milddadigheid onzer geloofsgenooten aan te bevelen. Wie onzer zal niet gaarne iets bijdragen tot den opbouw van al die verwoeste kerken, opdat de ongelukkige Katholieke bevolking van dat op onmenschelijke wijze geteisterd bisdom nieuwe bedehuizen erlange, waarin het troost, opbeuring en sterkte van God kunne afsmeeken.

Uit de Voorloopige Verslagen van de Tweede Kamer over de staatsbegrooting voor 1862, ontleenen wij de volgende algemeene beschouwingen:

Eenstemmig heeft men zich beklaagd over het late in gereedheid komen van de staatsbegrooting.

In een drietal afdeelingen werd het politiek karakter van het kabinet en het tot nu toe gevolgd regeringsbeleid ter sprake gebragt. Die tweeledige beschouwing leidde tot geen gunstig besluit, noch over het homogene en liberale; men herinnerde aan het gebeurde omtrent de erkenning van het koningrijk Italië en vond daarin gemis aan vastheid van stelsel; klaagde over sommige benoemingen in het binnenlandsch beheer, en vond vooral gemis aan overeenstemming tusschen de ministers onderling op het koloniaal gebied. Die beschouwingen bleven niet geheel zonder tegenspraak. Enkele leden merkten op dat sedert 1848 geen ministerie was opgetreden, in den strikten zin homogeen te heeten, en dat de benaming van liberaal meer dan ééne opvatting toeliet. Bij velen was een punt van bezwaar gemis van handeling bij de regering op het gebied der wetgeving, men herinnerde aan het gebeurde over de wet nopens den Raad van State; aan de toezegging over de wet nopens de medische politie, de opheffing der slavernij in West-Indië, afkoopbaarstelling der tienden, het beheer der kroondomeinen en de herziening van het tarief van in- en uitgaande regten. Alles bijeen voegende kwamen vele leden tot de slotsom, dat zij in een goevernement, twelk in degelijkheid, kracht en werkzaamheid zoo veel te wenschen overliet, geen vertrouwen konden stellen. Enkele anderen verklaarden evenwel nog geen wantrouwen in het ministerie te willen te kennen geven, maar zijne verdere daden te zullen afwachten.

Wat de begrooting zelve betreft, werd gewezen op het te kort van *f* 6,300,000; sommigen berekenden het op *f* 7,800,000; anderen meenden dat het goed was, in het eerste jaar van de aanneming der spoorwegwet, reeds uit den droom van financiëlen voorspoed te worden wakker geschud. Over het ontstaan van het te kort worden vele beeijferingen voorgedragen, voorts vele vragen gedaan. Vrij algemeen kwam men op tegen het hooge cijfer der begrooting, vooral na dat te-kort. Men verlangde eene algemeene regeling van de ministeriële de-

partementen en kwam men op tegen de te hooge opdrijving der begrooting in 't algemeen. Het tegenwoordig te kort kon uit vorige overschotten nog worden gedekt; doch men moest ook voor 't vervolg zorgen. Ook wat de minister van Financiën nopens het belastingstelsel had gezegd, had de meeste leden bevreemd en onaangenaam getroffen. Ons belastingwezen is bij de eischen van den tegenwoordigen tijd ver ten achter. Eene betere verdeeling van de lasten was denkbaar zonder dat de schatkist er schade door zou lijden. De minister behoorde in dat opzigt zijne veelomvattende roeping met het oog op de eischen des tijds, wel in 't oog te houden. Enkele leden waren voor het onveranderd laten der belastingen. Ten slotte werd gevraagd welke de belastingwetten zijn, omtrent welke de minister herziening wilde voordragen.

Nopens het hoofdstuk van Buitenlandsche Zaken wordt schier algemeen opgekomen tegen de verhooging der bezoldiging van de diplomatie, nopens dat van Justitie stilgestaan bij de regeling van het gevangeniswezen en van vele onderwerpen van wetgeving, omtrent Hoofdstuk II (*Hooge kollegiën* enz.). Men vond al te zeer reden om zich te beklagen, dat de zucht tot uitzetting der staatsuitgaven, in al de hoofdstukken der begrooting, zoo blijkbaar, zich ook hier openbaart. — Hoofdstuk III (*Buitenlandsche Zaken*). Algemeen is men opgekomen tegen de verhooging der bezoldiging der diplomatie. Hoofdstuk IV (*Justitie*). Daarbij heeft men stilgestaan bij de regeling van het gevangeniswezen en van vele onderwerpen van wetgeving. Hoofdstuk VI (*Hervormde Eeredienst* enz.). Met genoegen meende men bij het tegenwoordig hoofd van dit departement de zucht te bespeuren naar gestadigen voortgang op den weg der algeheele scheiding van Staat en Kerk. — Hoofdstuk IX *A.* (*Nationale schuld*). daarbij werd over de oirbaarheid en mogelijkheid gesproken van ook nu nog, in weerwil van de veranderde omstandigheden, in de schatkist aanwezige gelden tot schulddelging te besteden. Ook werd het denkbeeld aangeprezen om het cijfer der in omloop zijnde muntbiljetten te vermeerderen en in gelijke evenredigheid het fonds tot waarborg der verzilvering der biljetten door aankoop van inschrijvingen op de grootboeken der nationale schuld te vergrooten. Hoofdstuk IX*B* (*Financiën*). Daarbij heeft men o. a. gevraagd, of de Regering voornemens is, een nieuw wetsontwerp op de brievenposterij, uitgaande van het beginsel van uniformport, in te dienen. — Hoofdstuk XI (*Koloniën*). Dit is reeds in onderscheidene dagbladen bekend. — Hoofdstuk XII (*Onvoorziene uitgaven*). De specifikatie van het gebruik in 1860 van de daarop ook toen gebragte som van ƒ100,000 gemaakt, heeft de overtuiging versterkt, dat die tonne gouds jaar op jaar tot andere einden besteed wordt dan waarvoor zij wordt toegestaan. Men gaf het denkbeeld aan, om het cijfer van ƒ100,000 op de helft te brengen.

Middelen. Daarbij is de herziening van de meeste belastingswetten ter sprake gebragt.

Men schrijft uit 's Gravenhage aan de *Arnh. Courant*, onder dagteekening van 27 Oktober, het volgende:

»Het in ons nommer van Zaturdag opgenomen berigt omtrent het dilemna, waarin de heer van Zuylen zou gebragt zijn, is niet geheel juist. Evenmin is geheel juist een berigt, voorkomende in de *Zutphensche Courant*, als zou de heer Loudon zijn ontslag bij den Koning hebben ingediend of op het punt staan dit te doen en dit voorbeeld ook door andere leden van het kabinet worden gevolgd.

»Zooveel schijnt echter zeker te zijn dat er verdeeldheid bestaat tusschen de leden onderling, zoodat in het kabinet zich twee partijen zouden gevormd hebben, de eene de liberale, de andere reaktionnaire. Tot eerstgenoemde partij zouden behooren de heeren Loudon, van Tets, Jolles en Huyssen van Kattendijke, Van het indienen van een verzoek om ontslag door genoemde ministers, is, op dit oogenblik altans, nog geen sprake.

Een Belgiesch korrespondent schrijft het volgende aan het *Nieuwe dagblad van 's Hage*: »Ten bewijze hoe gunstig de indruk is, dien Z. M. Willem III van zijne reis naar België heeft medegebragt, verneem ik, dat aan een ingenieur van dit land, die bij het leggen van den eersten steen te Zutphen tegenwoordig is geweest, van wege den Koning der Nederlanden een bijzonder vleijend onthaal is te beurt gevallen. Z. M. heeft hem gezegd, dat hij uitermate getroffen was over de wijze waarop de autoriteiten en inwoners van Luik hem hadden ontvangen. Op het einde van het diner verzocht Z. M. onzen landgenoot met hem op het heil van den Koning van België te willen drinken."

Gisteren [illegible]middag is op den Haarlemmerdijk een [illegible] van een steiger gevallen en gekneusd naar het [illegible] Gasthuis gebragt. Ten 12½ ure is een werkman, [illegible] het leggen van gaspijpen aan de Muntsluis, [illegible] bevangen en oogenblikkelijk overleden.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Runderen, wegende 650 ℔. 1ste kwal. ƒ200, 2de kwal. ƒ160; idem weg. 600 ℔. 1ste kwal. ƒ180, 2de kwal. ƒ140; idem weg. 550 ℔. 1ste kwal. ƒ160, 2de kwal. ƒ120. Melk- en Kalfkoeijen ƒ80 a ƒ150. Schapen ƒ20 a ƒ24. Varkens van 46 tot 50 ct. het Ned. ℔.

Z. M. heeft J. P. J. A. graaf van Zuylen van Nyevelt vergund het aannemen en dragen van het grootkruis der orde van den Nischan Iftihar, hem door Z. H. den Bey van Tunis geschonken; goedgekeurd de benoeming van C. L. C. W. Pické, tot sekretaris der gemeente Beilen.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 28 Okt.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over art. 13 van het wets-ontwerp tot regeling en zamenstelling der bevoegdheid van den Raad van State.

Hierover hebben het woord gevoerd de heeren: Mackay, Olivier, van Goltstein, van Eck, Heemskerk Azn., de minister van Justicie, de Brauw, Mackay, de minister van Binnenlandsche Zaken en van der Linden.

Het artikel werd daarop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Na de goedkeuring van art. 14, het laatste artikel van de eerste afdeeling keerde de Vergadering tot art. 1, gelijk vroeger was besloten. Hierover hebben het woord gevoerd de heer van Bosse en de minister van Justitie.

Na de goedkeuring van het artikel werd de voortzetting van de behandeling van het wetsontwerp bepaald op den volgende dag.

De Kommissie van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting over 1860 en tot verhooging van hetzelfde hoofdstuk over 1861 heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging zal nader vastgesteld worden.

De heer Duymaer van Twist heeft namens de kommissie belast met het onderzoek van het regeringsverslag omtrent de uitvoering gegeven aan de wet nopens het muntstelsel in Nederlandsch-Indië, daaromtrent rapport uitgebragt. De konkluzie zal nader behandeld worden.

'sGRAVENHAGE, 29 Okt. Z. K. H. de prins van Oranje heeft een rustigen nacht doorgebragt en bevindt zich overigens redelijk wel.

— De graaf de Nieuwerkerke, Inspekteur-generaal der keizerlijke Musea in Frankrijk, en de heer Rijsterborg, hoofd-ingenieur van den waterstaat, zijn in de rezidentie aangekomen en aan het *Hôtel de L'Europe* afgestapt.

ZUTPHEN, 26 Okt. In de gisteren middag gehouden vergadering van den gemeenteraad heeft de burgemeester medegedeeld, dat hem door den Koning de taak is opgedragen, den gemeenteraad, als vertegenwoordigende de ingezetenen der stad, namens Z. M. dank te zeggen, voor de wijze waarop HD. is ontvangen, en dat Z M. ten blijke zijner ingenomenheid met deze stad, aan den raad zijn portret heeft aangeboden.

GRAVE, 26 Okt. Heden morgen overleed alhier in den ouderdom van ruim 78 jaren na een langdurig zielsen ligchamslyden, de heer J. G. de Bruijn burgemeester dezer stad. Gedurende 52 opvolgende jaren behartigde hij met den meesten ijver en zonder eigenbelang, de belangen der ingezetenen. In 1810 viel hem de eervolle onderscheiding te beurt door den prefekt van het departement *des Bouches du Rhin* tot maire der stad benoemd te worden. Zijne trouwe gehechtheid aan het geliefde en doorluchtig huis van Oranje, was oorzaak dat hij voor die betrekking bedankte. Intusschen werd hij in den jare 1811 benoemd als lid van het bureau de *bienfaisance cantonnale* van het kanton Grave. Den 29 December 1815 werd hij tot lid van den gemeenteraad gekozen, den 23 Mei 1845 tot wethouder en den 18 Augustus 1848 als burgemeester en als zoodanig successivelijk benoemd en herbenoemd. Zijn gulle, openhartige en onbaatzuchtige handelwijze heeft hem vele vrienden doen verwerven bij wie hij lang in dankbare herinnering zal blijven.

BATAVIA, 14 Sept. Volgens partikuliere berigten van Bandjermasin zou het den majoor Wn., adsistent-rezident van Martapoera gelukt zijn, om in den loop der maand Augustus een spion van den vijand in de benting aldaar te doen arresteren met name Potta. Deze was spion van Kiaij Raksa IJoeda en Kiaij Singa-Patti. Hij deelde vele bijzonderheden van den vijand mede; hij was ook in de vijandelijke benting geweest, toen de luit. Ferwerda sneuvelde en zou deze doodgeschoten zijn geworden door eerstgenoemden Kiaij. Deze spion heeft aangenomen de verschillende schuilhoeken des vijands aan te wijzen.

Ook is het der policie gelukt vier der voornaamste moordenaars te arresteren in zake Kalangan, die bijna allen schuldig zijn aan den moord van de familie Wijnmalen.

De regering van het bestuur gaat in die streken goed vooruit, de bewoners die verspeid woonden, worden allen in groote kampongs verzameld, en krijgen daardoor meerdere zelfstandigheid om het hoofd aan stroopende benden te bieden. De prijs der rijst begint aanmerkelijk te stijgen en daardoor komt de bevolking meer naar Martapoera afzakken om door koeliediensten en handel in hun onderhoud te kunnen voorzien.

Te Bandjermasin wordt een tweede togt naar Montallat georganizeerd, waaraan 250 à 300 man zullen deelnemen en gekommandeerd worden door kapitein van Vloten. Onder de officieren, die de expeditie zullen medemaken noemt men den luit. der artillerie Winter, welke reeds bestemd was om naar Java te retourneren, benevens nog 6 of 8 andere officieren. In gespannen verwachting zullen de twee volgende maanden worden doorgebragt.

Van de *Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo* meldt men dat de 1ste luitenant, waarnemend kontroleur der afdeeling Kween, J. J. W. E. Verstege, den 6n Aug met Sjarif Abdoel Rachman per stoomer *Boni*, in kommissie naar Poeloe Laut vertrokken is, ten einde eenige tusschen het hoofd, pangeran Abdoel Kadir, en de bevolking van dat eiland gerezen geschillen te onderzoeken en bij te leggen.

Aan genoemden officier was tevens opgedragen om zoo mogelijk te arresteren zekeren te Pemantjengan verblijf houdende Boeginees van Batoe Litjin, met name Wang Makata, die, volgens zekere berigten, sedert geruimen tijd onzen vijanden van kruid en lood voorzag.

Deze zending is naar wensch afgeloopen.

De krijgsverrigtingen hebben zich in den laatsten tijd grootendeels bepaald tot het terrein benoorden onze posten te Mengkatip, Telang, Tamiang, Laijang en Tabalong.

Op den 8n Augustus werd de vijand, die zich te Aneham ten getale van p. m. 800 man versterkt had, door twee kolonnes, onder kommando respektivelijk van den majoor Schuack en van den kapitein Bode, in front en rug aangevallen en met verlies verdreven.

Gedurende dat gevecht had eene bende muitelingen een aanval op Awang willen wagen, doch was, op het hooren van het kanonvuur te Anoham, teruggetrokken.

Bij schrijven van 9 Aug. deelde de majoor Schuack mede, dat de vijand zich te Pagar, omstreeks 2½ uur oostwaarts van Anoham weder in grooten getale zou verzameld hebben. De kolonne Schuack, sterk 70 bajonetten met mortier, bevond zich toen te Awang en zou den 10n tegen Pagga oprukken, terwijl de kolonne Bode, sterk 60 bajonetten, met een drieponder zou trachten over Renghan hattan de pozitie van Paggar in den rug te nemen.

Den 10 Augustus kwam de kolonne Schuack in het front der vijandelijke pozitie, welke op een heuvelplateau gelegen was, waarvan de fronthelling met chicane-middelen ontoegankelijk was gemaakt, terwijl de flanken aan een bijna ondoordringbaar bosch grensden; het was een soort van versterkt kampement, omringd door een breeden wal van groote, op elkander gestapelde boomen.

De kolonne werd met een hoerah en een hevig vuur begroet; volgens mededeeling van den majoor Schuack, bevond zich binnen de vijandelijke sterkte eene magt van p. m. 1800 man.

Daar men niets van de kolonne Bode vernam, werd, na eenige granaatworpen, waarvan het effekt moeijelijk na te gaan was, tot de bestorming overgegaan, met het ongelukkig gevolg, dat door de vele randjoes, wolfskuilen en het zware vijandelijke vuur, de storm werd afgeslagen. Twee Europeanen sneuvelden bij dezen aanval, terwijl de 2de luitenant M. W. Groes, benevens vijf flankeurs, door kogelschoten, en verscheidene inlanders, door randjoes gewond werden.

De kolonne Bode is, zonder belangrijke vijandelijke ontmoetingen en na te vergeefs getracht te hebben, een weg te vinden in den rug der vijandelijke pozitie, den 17den Augustus te Tamiang Laijang teruggekeerd.

De vijand heeft sedert Paggar verlaten en zich grootendeels terug begeven naar zijne gewone schuilhoeken aan de Ajoe en de Mantaliat. Eene kolonne van 200 man is hem achterna gezonden.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 28 Okt. Volgens gerucht zou de overeenkomst betreffende de Mexikaansche expeditie aan het goevernement van Washington medegedeeld zijn, met de uitnoodiging zich bij de geallieerde expeditie aan te sluiten, ten einde herstel te erlangen van de onregtvaardigheden, Amerikaansche onderdanen aangedaan.

— 29 Okt. De *Moniteur* behelst het verslag der plegtigheid van het overgeven van de barret aan de nieuw benoemden kardinaal, den aartsbisschop van Chambéry, bij welke gelegenheid de apostolische ablegaat tot den Keizer een toespraak hield, nagenoeg van den volgenden inhoud:

»Ondanks de smarten waarmede de opperpriester overladen is ten gevolge van de maar al te wel bekende lotgevallen, heeft hij zich gelukkig geacht spoedig te kunnen voldoen aan den wensch van den Keizer om den aartsbisschop van Chambéry tot kardinaal te benoemen." De ablegaat heeft aan het slot zijner rede den wensch geuit, dat de Keizer, wanneer hij voortgaat de godsdienst en den souvereinen opperpriester al meer en meer te beschermen, hierin den goddelijken bijstand moge deelachtig worden.

Hierop antwoordde de Keizer, dat hij zich altoos zal geluk wenschen met de handhaving der overeenstemming die tusschen den Heiligen Stoel en zijne regering moet bestaan, en dat deze overeenstemming zich niet

beter kan doen kennen dan door de welwillende aanneming van voorstellen, die altoos na rijp overleg worden gedaan. Voorts herinnerde de Keizer de opregtheid zijner wenschen en gevoelens voor het eerbiedwaardige hoofd der Kerk.

De kardinaal-aartsbisschop van Chambéry vatte toen zelf het woord op. Hij somde de diensten op door den Keizer aan de godsdienst bewezen, en deed uitkomen dat al de Katholieken dezen vorst in de hoogste mate erkentelijk moeten zijn, omdat hij den H. Stoel diens zetel in de stad Rome, en wat hem nog van zijne staten is overgebleven, bewaart.

De keizer antwoordde den prelaat: „Ik wilde een blijk geven van mijne achting en sympathie voor de geestelijkheid van Savoye, die hare liefde tot Frankrijk en hare gehechtheid aan mij bewezen heeft. Met aandoening heb ik de eenvoudige maar treffende woorden gehoord, waarin gij mijne pogingen in het belang van de godsdienst en in dat van de welvaart der nieuwe provinciën hebt erkend."

LONDEN, 29 Okt. Men meldt uit New-York dd. 19 dezer, dat lord Lyons, gezant van Groot-Brittanje te Washington, heeft geprotesteerd tegen de inhechtenisneming van Engelsche onderdanen, en beweerd dat de magtiging van het kongres tot het nemen van zulke maatregelen vereischt werd. De heer Seward heeft namens het bewind de Unie hierop geantwoord, dat in de tegenwoordige krizis alle klassen der maatschappij zich moeten onderwerpen aan de buitengewone maatregelen, die in het belang der openbare veiligheid noodig worden geacht. De heer Seward deelt de meening van lord Lyons over de konstitutie niet.

Generaal Price blijft steeds te Carthago post vatten. In Missouri wordt een veldslag te gemoet gezien. Naar Kentucky zijn aanzienlijke versterkingen afgezonden. Bij Harpers-Ferry zijn eenige schermutselingen voorgevallen.

WEENEN, 28 Okt. De *Oesterr. Zeitung* meldt dat in den gisteren, onder voorzitting des Keizers, gehouden ministerraad, besloten is voor Hongarije een uitvoerend bewind te benoemen, hetwelk in iedere rigting de bedoelingen der regering zal uitvoeren.

— 29 Okt. De vorst-primaat van Hongarije is op 's Keizers last herwaarts ontboden, om zich te verantwoorden over zijnen brief aan de Hongaarsche hofkanselarij.

WARSCHAU, 29 Okt. Alhier zullen eerlang ernstige maatregelen worden genomen. Generaal Luders is, naar men verneemt, bestemd om generaal Lambert te vervangen

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Okt. Men spreekt van onderhandelingen, welke te Weenen zouden worden gevoerd ten einde tot een minnelijke schikking te geraken ten aanzien der Venetiaansche kwestie, namelijk door een vergoeding aan Oostenrijk ten koste van het Ottomanische rijk te geven, en te nemen uit die provinciën, waar de Sultan slechts een soevereiniteit in naam uitoefent. Keizer Napoleon, zegt een korrespondentie die over deze zaak spreekt, door den heer Ratazzi gevraagd zijnde welk gedrag Frankrijk zou volgen, ingeval het kabinet van Turijn tot eene beweging tegen Venetië overging, heeft geen verbindtenis willen aangaan, en zelfs geen hoop te dier zake willen aanmoedigen, maar stelliger dan ooit verklaard dat Italië voorshands zijne politiek moest regelen alsof Rome volstrekt niet bestond.

Betreffende de terugkomst van den heer de Goyon zijn allerlei geruchten in omloop. De Italiaanschgezinden willen dat de generaal teruggeroepen is om de grondslagen en voorwaarden der aanstaande ontruiming van Rome te bespreken, welke ontruiming, zooals in tegenspraak met het hierboven gemelde gezegd wordt, door den heer Ratazzi van den Keizer verkregen zou zijn. Anderzijds zegt men dat de Keizer met den heer de Goyon de min of meer eerbiedige vormen wil overleggen, om den Paus het aanstaande einde van zijn wereldlijke magt te beteekenen.

[illegible], de uitgeweken Napolitanen, zegt de berigtgever, niet zonder reden, dat de voortuitgang van den [illegible] in de Abruzzen niet vreemd is aan de terugkomst van genoemden generaal, en dat Napoleon te dier zake zijn bedoelingen persoonlijk aan hem wilde te kennen geven. Overigens heeft men, zoo als uit Rome wordt geschreven, van de komst eener nieuwe divizie aldaar gesproken; wat er van is weet men niet, wel dat te Civita-Vecchia twaalf à vijftien honderd man zijn aangekomen, dat men [illegible] en het Fransche leger te Rome buitengemeen sterk is.

— De *Ami de la Religion* behelst een brief van den heer de la Rochejaquelein, waarin de getuigenis van den heer de Goyon, die sedert een paar dagen te Parijs is, en door den heer de la Rochejaquelein deswege ondervraagd was, verklaard heeft de schuld van Locatelli niet het minst in twijfel te trekken.

— Men heeft beweerd, dat de Keizer den heer Guizot over zijn jongste pennevrucht geprezen zou hebben; dit wordt tegengesproken, maar daarentegen verzekerd dat Z. M. hoewel vele zaken in dat geschrift afkeurende, echter gezegd had dat deze protestantsche schrijver beter dan vele Katholieken sommige punten betreffende de vrijheid der Kerk begreep.

— Aan den *Constitutionnel* wordt uit Lille gemeld dat uit de laatstelijk ondergeloopen onderaardsche werken weder 21 lijken zijn opgedolven, die men plegtig heeft ter aarde besteld. Deze treurige plegtigheid is door omstreeks tien duizend personen bijgewoond. Volgens de laatste berigten is men thans op eene diepte van 52 ellen gekomen, en is het niet te denken, dat men nog levenden zal ontdekken. Het plan is om de werkzaamheden voort te zetten, ten einde te komen op eene diepte van 80 ellen, en daarna op die van 180 ellen.

— *Le Monde* meldt, dat de abt Passaglia in overhaaste vlugt de stad Rome heeft verlaten, en dat die geestelijke allezins reden had om bevreesd te zijn voor de pauselijke gensdarmes, omdat bij het doorzoeken van zijne woning te Rome een aantal kostbare boeken zijn teruggevonden, welke sedert lang van de pauselijke boekerij werden vermist.

— Verscheidene dagbladen berigten stellig, dat graaf de Christen te Napels tot acht jaren galeistraf is veroordeeld. Hij was aldaar, gelijk men weet, door de Sardinische overheid gevat, terwijl hij heimelijk voor de zaak der omvergeworpen regering werkzaam was.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 Okt. De Keizer is van zijne reis naar Corfu in de hoofdstad teruggekeerd. Terstond daarna hebben, onder de leiding van Z. M., de konferentiën der ministers eenen aanvang genomen, waarin de aanhangige vraagstukken behandeld en ter beslissing gebragt moeten worden.

— De *Wiener Ztg.* wil weten dat dezer dagen op de Pruissische grenzen zeven wagens met geweren, bestemd voor Warschau, aangehouden zijn; het blad maakt daaruit de gevolgtrekking dat men te Warschau werkelijk voornemens is het uiterste te wagen.

— Luidens een telegrafiesch berigt uit Venetie is de Keizerin gisteren in goeden welstand aangekomen.

BERLIJN, 27 Okt. De ongeregeldheden alhier, waarvan melding gemaakt is, hebben zich den volgenden avond herhaald. Hoopen volks van 50 tot 100 koppen, meestal jongelieden van 17 tot 20 jaar en tot het laagste gepeupel behoorende, verzamelden zich op het Alexandersplein, trokken razende en tierende door de straten, hoonden en beleedigden de policie-agenten en wierpen deze met steenen, waarna zij post vatten in de straten die op genoemd plein uitkomen. Nadat verscheidene policie-beambten door steenworpen zware verwondingen hadden ontvangen, werd met de blanke sabel op de massa ingehouwen om het plein en de straten te zuiveren. Dit gelukte ten 10 ure, doch niet zonder dat zeer viel lieden uit het volk werden gekwetst en veertien der belhamels in verzekering waren genomen.

— Men berigt uit Koningsbergen dat de gezamenlijke officieren van het garnizoen aldaar bevel gekregen hebben zich te onthouden aan een bal dat ter eere van de krooning des konings zal worden gegeven. De opbrengst van dat bal zal dienen tot bijdrage voor de Duitsche vloot.

— Uit Breslau meldt men dat aldaar op het Blucherplein ernstige ongeregeldheden hebben plaats gehad, waarbij de hulp der militaire magt ingeroepen moest worden. Men wilde het standbeeld van Blucher illumineeren, wat door de policie belet werdt. Er hebben vele arrestatiën plaats gehad.

— Naar men verneemt is de regeringsraad von Bonin naar Gumbinnen verplaatst. Men wil hierin een staatkundig doel zien, omdat, zoo als bekend is, de heer von Bonin voor korten tijd zich in de kiezersvergadering te Merseburg vrij hevig over de burgerlijke eed, de gelijkstelling der Joden, de opheffing der woekerwet, alsook tegen het ministerie heeft uitgelaten.

— Volgens de *Schl. Zeit.* zou de stad Zytomierz in staat van beleg verklaard zijn, tengevolge van plaats gehad hebbende manifestatiën. Ook wordt uit Volhynie en de Ukraine berigt dat in de laatste maand eene groote beweging bij de Russische armee heeft plaats gehad, en dat alle troepen, welke men in het binnenste van Rusland missen kan, op de uitgestrekte linie van den Dniester tot Kalisch gekoncentreerd worden. Het leger dat zich in Polen, Lithauwen, Volhynie, Podolie en de Ukraine bevindt wordt door de verlofgangers versterkt, die allen teruggeroepen zijn.

— Naar men uit Posen meldt zullen daar voortaan op bevel der regering alle demonstratiën ten strengste gestraft worden. Ook is bevel ontvangen om processiën buiten de kerken en godsdienstige bijeenkomsten op de pleinen of kerkhoven tegen te gaan.

— Uit Warschau meldt men dat de kerken nog altijd gesloten blijven, alleen in de evangelische kerk was Zondag godsdienstoefening gehouden. De regering blijft voortgaan met strenge maatregelen te nemen en de arrestatiën duren voort. Onder de laatste wordt ook de bisschop Lublin Mgr Baranowski gemeld.

ITALIË.

ROME, 25 Okt. In den *Eco de Bologna* leest men dat sedert eenigen tijd de vuilste prenten en de onzedelijkste en slechtste boeken daar openlijk verkocht worden, zonder dat de policie, die daarmede zeer goed bekend is, iets doet om de openbare zedelijkheid te verdedigen en te beschermen.

Ten slotte zegt het blad: „Wanneer nu de zeden geheel bedorven, de driften geheel in vlam gezet, het verstand en de harten der menigte door de verlokking van het zinnelijk genot bedorven zijn, welken teugel zal men dan aan de woedende uitspattingen van de massaas stellen, die geen edel gevoel meer zullen kennen? En is eenmaal de maatschappij tot dien graad van verlaging gekomen, wat zal dan het gouvernement hebben gewonnen, dat onverschillig en vreesachtig den oorsprong van het kwaad niet belet, den voortgang niet gestuit en de bewerkers niet gestraft heeft?"

TURIJN, 27 Okt. Men verwacht elken dag generaal Cialdini die, naar men zegt, in zijne stijfhoofdigheid niet zoo lang te Napels wil blijven tot zijn opvolger daar zal zijn aangekomen. Al de pogingen door Viktor-Emmanuel aangewend om hem ten minste nog korten tijd aan het bestuur te houden mogten niet baten. Men zegt zelfs dat de talrijke aanzoeken, waarmede hij de regering, zooals men het hier noemt, bombardeerde, door Viktor Emmanuel met het volgende beantwoord zijn: „mijn waarde tiran, ik beveel u te blijven." Dit bevel schijnt echter weinig kracht te hebben gehad.

— Uit Messina wordt gemeld dat eene stoomboot der Fransch-Sardinische maatschappij, vermoedelijk met man en muis in de Middellandsche Zee vergaan is. 't Wrak der boot is op de kusten van Burgos aangespoeld. Ook van eene andere boot dier maatschappij is na de afvaart niets meer vernomen. 't Getal der slagtoffers bij deze vermoedelijk dubbele zeeramp wordt op 245 begroot.

STADSNIEUWS.

246ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven. 2de Klasse, 2de Lijst: N° 16535 *f* 5000, N° 14524 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 Oktober.

BEVALLEN (26 Okt.): J. C. W. Bom, geb. Chasté, Z.
OVERLEDEN (22 Okt.): J. de Vaal, 63 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS, LOSBARE OBLIGATIEN EN SPECIEN.

Metalliek	25 Okt. *f* 21.40.	26 Okt. *f* 21.42½.	28 Okt. *f* 21.35.
Nation. d°.	„ „ „ 29.10.	„ „ „ 29.10.	„ „ „ 29.10.

Fransche . . *f*	56 à —	d°. Buitenl. . *f*	56 à —
Belgische . . „	56⅛ „ —	Amerika in D. „	2.42 „ —
Div. in £ . . „	11,87½ „ —	Hamb. Russ. „	32¾ „ —
3 pc. Eng. Russ. „	11,87½ „ —	Russ. in Z. R. „	33 „ —
Pruissische . „	35 „ —	Polen „ „ „	— „ —
Spaansche . . „	—,— „ —	„ „ Fl. „	27⅛ „ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,80 à 9,90
Oude Gerande Dukaten	„ 5,55 „ 5,65
Wigtige Souvereinen	„ 11,90 „ 12,—
„ Pistolen	„ 9,60 „ 9,70
Stukken van 20 Franks	„ 9,35 „ 9,45
Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11 à 12 pc.	

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters . . . . per Stuk	*f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks	„ 2,33 „ 2,36
Brabandsche Kroonen	„ 2,65 „ 2,70
Fransche	„ 2,70 „ 2,75
Pruissische Daalders	„ 1,75 „ 1,78
Zilver 1000 à 980	„ —,— „ —
„ 900 „ 700	*f* 104,20 à 105,—

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons, verschenen 1/13 Julij 1861, van 6 pCts. Russische Certifikaten hunner administratie, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie Cassa, te weten: de coupons groot Rs. 30 in Bank-Assignatiën, met *f* 14.10, idem groot ZRs. 15 in Zilver, met *f* 25.20.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 15/16	2/m. Livorno . . .	*f* 46
Zigt „	„ 56⅝	2/m. Napels . . .	„ 78
2/m. Bordeaux . . .	„ 55¾	3/m. Petersburg . .	„ [illegible]
½/m. „	„ 56¼	6/w. Weenen . . .	„ 83½
3/m. Madrid . . .	„ 238	„ Augsburg . . .	„ 99½
„ Cadix . . .	„ 239	„ Frankfort . . .	„ 99⅞
„ Sevilla . . .	„ 234	2/m. Hamburg . . .	„ 35 1/16
„ Bilbao . . .	„ 235	Zigt „	„ 35 5/16
„ Lissabon . . .	„ 41⅝	2/m. Londen . . .	„ 11.85
„ Porto	„ 41⅝	Zigt „	„ 11.92½
2/m. Genua	„ 46⅛	Rotterdam	„ [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		28 OKT. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½ pCt.	86⅞	a	
Nederl. Bank	4 „			
Nederl., Werkel. Schuld	2½ „	64¼	64$^{5}/_{16}$	
Dito Dito	3 „	77⅛		
Dito Dito	4 „	99$^{13}/_{16}$	99⅞	
Oost-Ind. Leening	4 „	99		
Amortisatie-Syndikaat	3½ „	93¼		
Handelmaats. op rescontre	„	138	138½	138½
Dito à kontant	4½ „	138¼		
Dito Leening 1858	4 „			
Aand. Holl. Spoorweg	„			
Leening idem	4½ „			
Rijn dito	4½ „	105		
Dito 2de Leening	4½ „			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ „			
Dito bij *Rothschild*	2½ „			
Frankrijk, Certifikaten	3 „			
Spanje, Obligatiën	2 „	41$^{13}/_{16}$	42	41$^{13}/_{16}$
Dito	3 „	50⅛		
Dito Binnenlandsch	3 „	47⅛	47¼	47⅛
Amortisable-Schuld.				
Bewijzen Coupons.		5¼		
Portugal, Obligatiën	3 „	46⅜	47$^{7}/_{16}$	
Dito 1856/1859	3 „	45¾	45$^{13}/_{16}$	45¾
Dito Uitgestelde.				
Rusland, Obl. bij *Hope & C°.*	5 „	102⅛	102¼	102¼
Dito dito 1828/29	5 „	101⅛		
Certif. dito 1831/33	5 „			
Dito dito 1840	4 „	74$^{7}/_{16}$		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 „	74¼		
Dito dito 5e	4 „			
Dito 5de Serie	5 „	81⅞	82	
Dito 1855, 6de Serie	5 „	94	94¼	94$^{1}/_{16}$
Dito Adm. te Hamburg	5 „			
Dito te Londen	5 „			—
Dito dito	4½ „	90⅝		
Dito dito	3 „	59$^{3}/_{16}$	59½	59½
Inschrijv. in Assign.	6 „			
Certifikaten van dito	6 „	55½		
Spoorweg-Aktiën	5 „	189¼	190	189½
Hypotheek	„			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	*f.*	163½		
Obligatiën	4 pCt.	75½	75$^{9}/_{16}$	
Pruissen, Obligatiën	4½ „			
Dito 1859	5 „	105¾		
Aandeelen 1854	3½ „	212		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll & C°.*	5 „			
Dito dito	4 „			
Dito Metalliek	5 „	46$^{9}/_{16}$	46⅝	46⅝
Dito dito	2½ „	23$^{7}/_{16}$	23$^{9}/_{16}$	23½
Dito Rente Amst.	5 „	68⅞	69⅛	68⅞
Dito Nationale 1854	5 „	54$^{7}/_{16}$	54⅝	54$^{7}/_{16}$
Wegner Bank-Aktiën	*f*	633		
Dito Aand. fl. 250, 1839		247		
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	190		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3 „			
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5 „			
Dito bij *Rothschild*	5 „			
Denemarken, Oblig. te Londen	3 „			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 „			
Dito 1839 „ £ 100	5 „			
Dito 1843 „ £ 100	5 „			
Dito 1852	4½ „	89⅞		
Dito 1858	4½ „	89⅞		
Dito 1860	4½ „	89⅞		
Sardinië	5 „			
Peru, Geldleening 1854	4½ „			
Dito Fransche	4½ „			
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	15$^{1}/_{16}$	15⅛	
Venezuela, Obligatiën	3 „			
Dito	1½ „	19		
Grenada, Obligatiën	4¼ „	14$^{5}/_{16}$		
Dito Uitgestelde	1 „	5$^{5}/_{16}$	5⅜	
Mexiko, Obligatiën	3 „	25$^{1}/_{16}$	25⅛	25⅛
Vrd.-Amer. Ph. *Hope & C°.* Lr. A.	*f*			
Dito dito „ B.	„			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen.				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 „	85¾		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 „	18½		
Louisiana	5 „			
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 „	6½		

Loten 1860 —; 4½ pCt. Russen 1860 89⅞; 4 pCt. Holl. Spoor 88¾; 4 pCt. Russ. Spoor 170½; Poolsche Spoorweg-Oblig. 71; 2 pCt. Gren. 19¼.

Van Binnenlandsche fondsen waren Aandeelen Handelmaatschappij williger gestemd. De Buitenlandsche markt was over het geheel in minder geanimeerde stemming, vooral waren Oostenrijksche meer aangeboden.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 29 Oktober tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64$^{5}/_{16}$, Aand. Handel-Maatsch. 139, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. —, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. —, Oostenrijk, Met. 5 pc. 44$^{9}/_{16}$, dito 2½ pc. 23⅓; dito Rente Amst. 5 pc. 68⅞, dito Nationale 1854 5 pc. 54½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Okt. België 2½ pc. 57⅜; 4½ pc. 99½ p; Metal. 46¾ p; Nation. 57¼ p; Spanje 2 pc. 41¼ p; 3 pc. 46½ p.

PARIJS, 28 Okt. 3 pc. Rente 67.95; 4½ pc. id. 95.—; [illegible] Spoorw. 498.—; Credit mobilier 697.—; 3 pc. Spanje [illegible]; 2 pc. id. [illegible]; Russ. Spoorweg —; Romeinsche Leening —.

MADRID, 26 Okt. 3 pc. Spanje 49.05, 2 pc. id. 42.80.

LONDEN, 28 Okt. Cons. 93⅛; 3 pc. Mexiko 25⅞; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. doll. bonds —; 2 pc. Nieuwe Gren. —; id. uitgestelde —; 3 pc. Venezuela —; 1 pc. id. —; 3 pc. Port. 47½; 3 pc. Spanje —; 2 pc. id. —; Cert. Coup. —; Amortisable —; 4½ pc. Russen 92⅝; 5 pc. id. 100½; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 100; Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinië 81½; Ecuador 15⅞, 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 28 Okt. 5 pc. Metaliek 65.80; Dito Nationale 79.40; Bank-Aktiën 743; Noord Baan-akt. 203; Credit Anstalt 177; Oost.-Fr. Spoorweg 273; Nieuwe Lombard. 232.

BERLIJN, 28 Okt. 5 pc. Metaliek 47½, Dito Nationale 57⅞, Stiegl. 5de serie 86½; Dito 6de id. 99½; 5 pc. Eng. Russen 100⅛, 3 pc. Nieuwe dito 59⅞; 4½ pc. Pruissen 102.

HAMBURG, 28 Okt. 3 pc. Rusland 57½, 3 pc Spanje 45, 2 pc. id. 40, Vereinsb. 101¼, Noord-Duits. bank 89¾.

FRANKFORT, 28 Okt. 5 pc. Metalliek 46⅛ Nation. 56⅝, 3 pc. Spanje 46½, 2 pc. id. 41¼.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 28 Okt.

Tarwe onveranderd: 128 ℔ Rostocker *f* 385; 130 ℔ witb. Poolsche *f* 405; 128, 129 ℔ b. dito *f* 385, 395.

Rogge prijshoudend met goeden handel: 119, 120, 121 ℔ Petersburger *f* 242, 245, 248; 126 ℔ Pommer *f* 255, 122 ℔ Pruissische *f* 248, 119, 120 ℔ Archangel *f* 242, 245; 118 ℔ dito *f* 239; op levering in Okt., Maart en Mei *f* 234.

Garst iets hooger: 114 ℔ Deensche *f* 213; 113 ℔ Zweedsche *f* 213. 102 ℔ Pommer *f* 170.

Boekweit: 122 ℔ Holsteinsche *f* 247; 122 ℔ Amersfoortsche *f* 253; 122 ℔ p. j. dito *f* 248.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 78; Okt. en Nov. 77 £. *Lijnzaad* in één doen: 107 ℔ Riga *f* 345; 108, 109 ℔ Bombay *f* 402½. *Raapolie* op 6/w. *f* 43½; Vliegend *f* 42¼; in Mei ek. *f* 43½ a ¼; Nov. *f* 42¼, 2 a 1¾. Dec. *f* 42½ a ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 37¾; Vliegend *f* 36½; in Nov. ek. *f* 36 a *f* 35½; Dec. *f* 35 a 4½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 41¼; Vliegend *f* 40.

SCHIEDAM, 28 Okt. Rogge. Verkocht: 144/2, 145/2 ℔ Petersburg *f* 238, 240 1/m.; 146/2, 150/2 ℔ dito *f* 242 1/m., *f* 2.2 kt.; 142/2 ℔ Riga Poolsche *f* 233 6/w.; 142/2 ℔ Koersche *f* 237 3/m.; 140/2 ℔ Reval *f* 238 kt., 240 6/w. — Moutwijn *f* 12.75; Jenever *f* 18.25; Amst. Proef *f* 19.50, per Ned. vat zonder inst., zonder de belasting, Spoeling *f* 1.50 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 28 Okt. Houlten, Martlet, Duinkerken.
HELVOET, 28 Okt. Vermey, President van Rijckevorsel, Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 28 Okt. Maasteed, Machtilda Barbara, Curaçao.
HELVOET, 28 Okt. Gerrebrands, Vesta, Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 Oktober, in lading naar:

Keulen. G. Lehman, Cölln N° 2.
Maintz. J. Andres, Maintz N°. 2.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 28 Oktober, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Keizersgracht, LL 236; *f* 23900, *f* 50, Opgehouden. — 2. Huis en Erve, Singel, L 700; Niet geveild. — 3. Dito, 2de Laurierdwarsstraat, EE 142; *f* 1950, *f* 25, W. F. Stark, Hz. — 4. Vijf kampen Wei- en Hooiland, Sloter Binnen- en Middelv. gekomb. polder B. 6.4182, *f* 7800, *f* 2200, J. M. Dijkers. — 5. Een dito, in den Overbraker Buitenpolder, bij Sloterdijk, B 1.3690 *f* 900, *f* 600, A. Langerhuizen. — 6. Een dito, buiten den Overbraker Buitenpolder, tegen den gemeenen Kadijk aan het Y; *f* 300, J. Meijerink Meijer. — 7. Een stukje dito, in den Overbraker Binnenpolder, *f* 110, *f* 2, J. F. Schutte. — 8. Eene Grafstede op het Nieuwe Familie-Kerkhof te Muiderberg, LL A, N° 2; *f* 16, J. Meijerink Meijer. — 9. Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, AA 8; *f* 24300, *f* 600, T. J. D. Westerwoudt. — 10. Koetshuis en Stalling, Kerkstraat, achter Keizersgracht N° 9, AA 719; *f* 5000, Opgehouden. — 11. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Keizersgracht, JJ 342; *f* 16000, *f* 50, Dito. — 12. Dito, Heerengracht, KK 259; *f* 8850, *f* 1000, J. W. Radema er. — 13. Huis en Erf, O. Z. Voorburgwal, K 387; *f* 12950, *f* 50, Opgehouden. — 14. Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, AA 606; *f* 7800, *f* 9, J. H. Geselschap. — 15. Dito, Prinsengracht, BB 432; *f* 8300, *f* 100, J. J. Dinger. — 16. Huis en Erve, Heerengracht, KK 126; *f* 4600, *f* 50, J. M. Dijkers. — 17. Huis, Tuin en Erve, Eerste Weteringdwarsstraat, BB 338; *f* 4800, *f* 450, J. G. Buys. — 18. Huis en Erve, Utrechtschedwarsstraat, Z 818; *f* 6950, *f* 50, Opgehouden. — 19. Huis, Achterhuis en Erve, Nes, A 31; *f* 4950, *f* 10, Dito. — 20. Huis en Erve, Sint Anthonies Breestraat, C 80; *f* 1800, *f* 225, J. H. Richard. — 21. Dito, Rapenburgerstraat, V 378; *f* 1375, *f* 2, E. M. Auerhaan.

Advertentiën.

(4934) Voorspoedig bevallen van een *ZOON*.

M. HOPPE—NOLET.

AMSTERDAM, 28 October 1861.

Heden werd mijn vaderhart diep getroffen, daar het God behaagde, mijn eenig overgebleven Kind en Dochter, Mejufvrouw CELESTINA JOANNA PETRONELLA, voorzien van de H. H. Sacramenten, op den leeftijd van 26 jaren, tot zich te nemen.

Mr. T. J. VAN REYSINGEN.

ROSENDAAL, Noord-Brabant,
den 28 October 1861. (4936)

AANBESTEDING

VAN HET BOUWEN EENER PAROCHIEKERK TE DOETINCHEM.

Op Woensdag den 27 November 1861, des voormiddags om 12 ure, bij H. RADEMAKER in de Ploeg te Doetinchem, alwaar bestek en teekening 8 dagen voor de Besteding ter inzage zullen liggen.

Inlichtingen worden gegeven door den Architect H. J. WENNEKERS te Zutphen, die 's morgens voor de Besteding aanwijzing in loco zal doen.

Bestekken zijn, op *franco* aanvrage à *f* 1.— te verkrijgen bij den Boekhandelaar J. A. WILLEMSEN te Zutphen. (493[illegible])

(4931) Een **R. C. Hoofdonderwijzer**, oud 28 jaar, thans sedert ruim 2 jaar aan het hoofd eener bloeijende inrigting, vroeger 4 jaar als eerste Hulponderwijzer aan eene der grootste Hollandsche scholen, en voorzien van de beste getuigschriften, vooral wegens zijne praktische bekwaamheid, zag zich door bijzondere omstandigheden gaarne verplaatst. Men adressere zich met *franco* brieven onder letter T. J. G. bij den Boekdrukker J. J. H. VERLINDEN te Bergen op Zoom.

Huishoudster.

Eene **Jufvrouw** van fatsoenlijke familie en van de R. K. Godsdienst, ruim 40 jaren oud, door sterfgeval buiten betrekking komende, zag zich gaarne tegen Januarij of Februarij weder als **Huishoudster**, of als **Jufvrouw van Gezelschap** bij eene Ziekelijke Dame geplaatst. Zij kan de meest voldoende getuigenissen produceren. Hierop reflecteerenden gelieven zich met *franco* brieven te adresseren, onder letter M. G. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel, hoek Beulingstraat te Amsterdam. (4926)

Kleedermakers en Manufacturiers.

Door vertrek naar een gezonder landstreek, wordt in eene groote en vooruitgaande plaats in Noord-Holland TE KOOP aangeboden: Eene **Manufacturen- en Kleedermakers-Affaire**, die jaarlijks 1500 gulden winst geeft en voor uitbreiding vatbaar is, voor de som van **10,000** Gulden. Onder de koop is begrepen een solied **Winkel en Woonhuis**, met plus minus voor **5000** gulden courante **Winkelgoederen.** Men adressere zich met *franco* brieven onder de letters A. Z. aan het Bureau dezer Courant. (4987)

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Werkjes geschikt voor de maand November.

Le Mois de Novembre consacré au souvenir des âmes du purgatoire par des considérations sur les peines qu'elles souffrent, les motifs et les moyens de les soulager, et sur l'utilité de la pensée du purgatoire . . . *f* 0.60

Manuel de prières et de pratiques, la plupart indulgenciées, pour le soulagement des **âmes du purgatoire**; par le R. P. B. QUÉLOZ, proc. gen. de la congr. du T.-S. Rédempteur. Revu et augmenté, avec l'autorisation de l'auteur, par UN BÉNÉDICTIN de l'abbaye de Solesmes. . . . *f* 0.40

Consolations de la religion (les) dans la perte des personnes qui nous sont chères, par le chevalier Louis PROVANA DE COLLEGNO grand croix de l'ordre des SS. Maurice et Lazare. Nouvelle édition. In-18, VIII-214 p. . . . *f* 0.30.

Douce et sainte mort (la), par le P. CRASSET, de la compagnie de Jésus. Gr. in-18, 342 p. *f* 0.50

Exercices mensuels pour se préparer à une **bonne mort**, par J.-F.-H. B., Prêtre. 2me édition. in-32, 32 p. . . . *f* 0.05

Manuel de la bonne mort, divisé en deux parties, contenant les principaux offices de l'Eglise et les exercices de piété propres à s'assurer une bonne mort; par le R. P. BESSE de la comp. de Jésus. Gr. in-32, 448 p. 2 gravures. . . . *f* 0.40.

Consolateur des âmes timorées, par le vén. Louis DE BLOIS, abbé de Liessies. Trad. du latin par l'abbé PROMPSAULT. In-18, 216 p. . . . *f* 0.60

De maand November, toegewijd aan de gedachtenis van de geloovige zielen in het vagevuur, door overdenkingen wegens de pijnen die zij daar lijden, de beweegredenen en de middelen om deze te verzachten, en over de nuttigheid van dikwijls aan het vagevuur te denken . . . *f* 0.35

Godvruchtige herinnering aan de zielen in het vagevuur, tijdens het octaaf der geloovige zielen en de eerste maandagen van elke maand, door Mgr. A. R. DEVIE, Bisschop van Belly *f* 0.30

Onderrigt en Gebeden ter gebruike der Leden van het Broederschap der geloovige zielen *f* 0.15

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.